

ร่างฯ ที่คณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการพนันและการจับรางวัลชิงโชค
เพื่อส่งเสริมการขายพิจารณาแล้ว

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงยกเลิก
หรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรค
ต่อการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน รวมทั้งรัฐพึงใช้ระบอบอนุญาต
เฉพาะกรณีที่จำเป็น ประกอบกับพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน
การกำหนดให้การจัดให้มีการเล่นเกมหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชค โดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้า
หรืออาชีพ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อนนั้น ไม่สอดคล้องกับทางค้าขาย
ตามปกติในปัจจุบัน และเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพของผู้ประกอบธุรกิจเกินสมควรแก่เหตุ
สมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าวโดยแยกออกจากกฎหมายว่าด้วยการพนัน และกำหนดให้
ผู้ประกอบการสามารถจัดกิจกรรมเสี่ยงโชคเพื่อส่งเสริมการขายที่ไม่มีลักษณะเป็นการพนันได้
โดยไม่ต้องขออนุญาต เพื่อลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการและส่งเสริมเศรษฐกิจ
ของประเทศโดยรวม พร้อมกับกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการคุ้มครองสังคมจากกิจกรรมดังกล่าว
เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบ
กิจการค้าหรืออาชีพ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อป้องกันมิให้การจัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพเกิดผลกระทบทางลบต่อสังคม
ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดให้มีการเสี่ยงโชค
ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน
พุทธศักราช ๒๔๗๘

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่

(๑) การจัดให้มีการเสี่ยงโชคโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ

(๒) การจัดให้มีการเสี่ยงโชคสำหรับบุคคลภายในหน่วยงาน องค์กร หรือสถานศึกษา

ในช่วงเทศกาลหรืองานรื่นเริงตามประเพณี

(๓) กิจกรรมหรือการแข่งขันที่หาผู้ได้รับรางวัลด้วยวิธีการแข่งขันกีฬาหรือการแข่งขันด้วยความสามารถอื่นใด และให้รางวัลแก่ผู้ชนะการแข่งขันนั้นไม่ว่าจะลำดับแรกก็ตาม เว้นแต่กรณีที่เป็นการหาผู้ได้รับรางวัลจากการทายผลการแข่งขัน

(๔) การจัดให้มีการเสี่ยงโชคในงาน โอกาสสำคัญ หรือกรณีอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“การเสี่ยงโชค” หมายความว่า การใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ในการหาผู้ได้รับรางวัลจากผู้เข้าร่วมรายการ โดยอาศัยผลที่ยังไม่แน่นอนเป็นข้อชี้ขาด และผู้เข้าร่วมรายการไม่เสียประโยชน์

“รางวัล” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน บริการ หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่ผู้เข้าร่วมรายการ ผู้ซื้อสินค้าหรือบริการ หรือผู้ซึ่งผู้ซื้อสินค้าหรือบริการกำหนด และให้หมายความรวมถึงของแถมพิกที่ไม่แน่นอนว่าผู้ซื้อสินค้าจะได้เป็นประเภท ชนิด หรือแบบใด ซึ่งความแตกต่างของประเภท ชนิด หรือแบบนั้นสามารถดูใจบุคคลให้ซื้อสินค้าด้วย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ การจัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ ที่เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการขายหรือในทางการค้าตามปกติ ให้กระทำได้

มาตรา ๗ ผู้ใดประสงค์จะจัดให้มีการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ ในกรณีดังต่อไปนี้ ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนการเสี่ยงโชค

(๑) มีของรางวัลที่มีมูลค่าเกินหนึ่งแสนบาท

(๒) ของรางวัลทั้งหมดของกิจกรรมการเสี่ยงโชคกิจกรรมนั้นมีมูลค่ารวมเกินหนึ่งล้านบาท

(๓) มีกิจกรรมการเสี่ยงโชคหรือจั่วรางวัลมากกว่าหนึ่งครั้งต่อเดือน

(๔) เป็นสินค้าหรือบริการที่มีเด็กหรือเยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมาย

(๕) กิจกรรมการเสี่ยงโชคหรือการจั่วรางวัลมีการถ่ายทอดหรือดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(๖) กรณีอื่นที่มีเหตุผลความจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อได้แจ้งแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบรับแจ้งให้แก่ผู้แจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และให้ผู้แจ้งจัดให้มีการเสี่ยงโชคได้แม้ยังมิได้รับใบรับแจ้ง

การแจ้งและการออกใบรับแจ้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ในกฎกระทรวงให้กำหนดเอกสารประกอบการแจ้งเพียงเท่าที่จำเป็น และให้นำความในมาตรา ๘ วรรคสาม มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้การเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพกรณีที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นกิจกรรมการเสี่ยงโชคต้องห้าม และเผยแพร่ประกาศนั้นให้สาธารณชนทราบเป็นการทั่วไป

- (๑) เป็นการพนัน หรือสุ่มเสี่ยงใกล้เคียงกับการพนันอย่างยิ่ง
- (๒) มอมเมาประชาชนเกินสมควร
- (๓) เป็นอันตรายต่อเด็กและเยาวชนอย่างร้ายแรง
- (๔) ไม่สมเหตุสมผลอันเป็นการผิดวิสัยการค้าตามปกติ
- (๕) ลักษณะอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ประกาศตามวรรคหนึ่งต้องชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ว่าการเสี่ยงโชคอย่างใดหรือกรณีใดไม่สามารถจัดได้ โดยจะกำหนดตามวิธีการเล่นหรือวิธีการหาผู้ได้รับรางวัลก็ได้ และเมื่อมีการประกาศแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดจัดให้มีการเสี่ยงโชคในวิธีการ ลักษณะ หรือทำนองเดียวกับกรณีตามประกาศ การประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคล ผลกระทบทางเศรษฐกิจรวมถึงการแข่งขันทางการค้า พัฒนาการทางเทคโนโลยี การคุ้มครองผู้บริโภค เด็กและเยาวชน รวมตลอดทั้งผลกระทบต่อสังคมโดยรวมด้วย

คณะกรรมการตามกฎหมายหรือองค์กรสาธารณประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง อาจเสนอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อขอให้มีการประกาศห้ามการจัดกิจกรรมการเสี่ยงโชคอย่างใดหรือกรณีใดที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๙ ผู้ใดเห็นว่ากิจกรรมการเสี่ยงโชคที่ถูกประกาศห้ามตามมาตรา ๘ ไม่มีลักษณะตามที่กำหนดในมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง หรือไม่ชัดเจนเพียงพอ อาจฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อขอให้เพิกถอนประกาศทั้งหมดหรือบางส่วนได้ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง โดยให้ได้รับยกเว้นการใช้บังคับบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้มีสิทธิฟ้องคดีและระยะเวลาการฟ้องคดีตามกฎหมายดังกล่าว

ห้ามมิให้มีการประกาศกำหนดกิจกรรมการเสี่ยงโชคต้องห้ามตามมาตรา ๘ ในวิธีการ ลักษณะ หรือทำนองเดียวกับที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอน ภายในห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุด

ห้ามมิให้มีการฟ้องคดีขอให้เพิกถอนประกาศในส่วนที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งยกฟ้อง ภายในสองปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอันถึงที่สุด

มาตรา ๑๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอดส่องดูแล ติดตามตรวจสอบ และรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ รวมทั้งการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดการจัดให้มีการพนันแฝง มอมเมาประชาชนเกินสมควร เป็นอันตรายต่อเด็กและเยาวชน หรือไม่สมเหตุสมผลอันเป็นการผิดวิสัยการค้าตามปกติ และให้มีอำนาจแจ้งเตือนผู้จัดให้มีการเสี่ยงโชคที่อาจเข้าข่ายลักษณะดังกล่าวได้

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพบกิจกรรมการเสี่ยงโชคที่มีลักษณะตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง หรือที่จะก่อให้เกิดผลเสียหรือผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนหรือสังคมอย่างร้ายแรง โดยไม่อาจปล่อยให้การจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้วจึงออกประกาศตามมาตรา ๘ ได้ ให้มีอำนาจสั่งระงับการจัดกิจกรรมดังกล่าวทันที

เมื่อได้รับคำสั่งระงับตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้จัดให้มีการเสี่ยงโชคนั้นหยุดและยกเลิกกิจกรรมทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง และให้มีการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์การยกเลิกกิจกรรมดังกล่าวอย่างน้อยในช่องทางเดียวกับที่ได้มีการโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมด้วย

เมื่อได้มีคำสั่งระงับตามวรรคหนึ่งแล้วให้มีการเสนอรัฐมนตรีเพื่อออกประกาศตามมาตรา ๘ หรือเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติหลักการของร่างกฎกระทรวงตามมาตรา ๘ (๕) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ไม่มี การออกประกาศตามที่ได้มีการเสนอตามวรรคสามภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่มิคำสั่งระงับตามวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งระงับกิจกรรมการเสี่ยงโชคในลักษณะหรือทำนองเดียวกันนั้นอีกเป็นระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่ครบกำหนดเก้าสิบวันดังกล่าว

มาตรา ๑๒ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการมีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐาน ตัวอย่างสินค้าหรือวัตถุใด มาเพื่อประกอบการพิจารณาตรวจสอบการกระทำที่อาจเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ ผู้ใดจัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพโดยไม่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๔ ผู้ใดจัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพที่ถูกประกาศห้ามอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘ หรือฝ่าฝืนคำสั่งระงับตามมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๕ ผู้จัดให้มีการเสี่ยงโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

ภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง ไม่ให้ถือว่าพนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้รับจ้างของผู้ประกอบธุรกิจหรือนิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๗ ใบอนุญาตให้จัดให้มีการเล่นเกมพนหรือรางวัลในการเสี่ยงโชค
โดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนเสร็จการ และไม่ว่ากรณีใด ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการ
โดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี